

komme til det Resultat, at i Aaret 1854 var der 487 Brænderier i Gang her i Landet, og i Aaret 1871 er der kun 320; altsaa har Udviklingen i denne Tid medført, at over $\frac{1}{3}$ af de i Landet bestaaende Brænderier have maattet nedlægges, ja, jeg kan sige meget over $\frac{1}{3}$, thi der er naturligvis i den samme Tid oprettet nye, men i ethvert Fald er hele Antallet blevet formindsket med $\frac{1}{3}$. Nu vil man naturligvis sige: det ligger ikke alene, — og dert er jeg fuldkommen enig — i Skattemaaden. Men jeg tillader mig at antage, at det alligevel meget væsentlig ligger dert, idet de større Producenter, som have kunnet anvende Dampapparater og deslige Indretninger, have kunnet indrette sig paa at drage en større Mængde Brændevin ud af deres Karrum, hvilket upaatvivelig har havt en meget væsentlig Indflydelse til at trykke de mindre ud af Verden. Og, forsaavidt som dette altsaa har været et væsentligt Element i Nedlæggelsen, tillader jeg mig at sige, at Beskatningen har havt en stadelig Virkning; thi, mine Herrer, hvormeget man kan være enig i, at det ved mange Leiligheder kan have sin Fordel, at Industrien drives i det Store, saa vedkjender jeg mig alligevel den Overbevisning, at dette ingenlunde kan siges at være en almengyldig Sætning, og navnlig tror jeg, at vort Land i mange Henseender er særdeles vel tjent med, at der kan bestaa endel saadanne mindre, hæderlige Bedrifter rundt om i Landet, hvor det Hele gaar til under simplere og jevnere Forhold, end det gaar til i de større Industrier, og jeg siger derfor, at jeg anser det for en beklagelig Virkning, som Skattesystemet har havt, at det saaledes har bidraget til at tvinge Industrien ud af de Hænder, hvorpaa den tidligere har været. Det er stet stille, og uden at de Paagældende have kunnet klage, thi man har ikke vidst, hvort det laa, og det er naturligt, at der kan fremkomme saadanne Anskuelser som de, der have gjort et saa stærkt Indtryk paa Udvalget, naar det for selve de Mænd, der have lidt derved, har været skjult, hvort Aarsagen til deres Tilbagegang har ligget.

Jeg maa altsaa udtale det som min bestemte Overbevisning, at det vilde være en Velgjerning for Landet i det Hele, og jeg kan tilføie i alt Fald for en stor Del af Brændevinsbrænderne med, om man kunde gaa over til en saadan retfærdigere Beskatning som Beskatningen efter Udbytte. Der er imidlertid fremhævet flere Betænkeligheder derved, og navnlig er der en, som har spillet en meget stor Rolle i denne Debat, og det er Hensynet til Gjærfabrikanterne. Nu, mine Herrer, maa jeg tillade mig at gjøre opmærksom paa, hvorledes denne Fabrikations Stilling her i Landet er. Man har tidligere her i Landet kun fabrikeret Gjær til Landets egen Forbrug, og det har altsaa været en Industri, der ikke havde nogen synderlig Betydning, og som blev drevet i det Smaa paa mange Steder, væsentlig til Brug i Fabrikkerne selv og til Brug for Bagere og Andre, der kunde have Gjær behov. Der har imidlertid i de senere Aar udviklet sig en særlig Industri i den Retning, væsentlig begrundet derpaa, at man har fundet, at man med den Gjær, der blev produceret her i Landet, kunde konkurrere paa visse fremmede Markeder, og denne Industri er voxet og tagen til, navnlig i Løbet af de sidste 5 Aar, og der er udført en Aar for Aar stigende Mængde; saavidt jeg erindrer, var det i det sidste Aar endog 100,000 Pd. Gjær, der blev udført. Denne Gjærproduktion drives i de Fabrikker, hvor der produceres Brændevin, saaledes at Gjæren bliver et Biproduct ved Brændevinsproduktionen, idet en Del af den Mæsse, som kommer i Karret, bliver anvendt til at producere Gjær istedetfor Brændevin, og da Gjær er en Substant, som udvider sig meget stærkt, medens den produceres, saa kan Karret paa Grund deraf ikke fyldes saa stærkt, naar der skal dannes Gjær, som ved almindelig Gjæring til Brændevinsbrænding. Da nu Gjærfabrikanten foruden sin Gjær tillige producerer Brændevin, men naturligvis ikke saa meget som Brændevinsbrænderne, og da han betaler efter det Karrum, han benytter, saa kommer han altsaa til at betale Skat af sin Gjærproduktion. Men, mine Herrer, De ville let se, at det er kun, fordi han producerer Bræn-